

'Een kas zonder glasbreuk zou

Op het vervangen van kapotte ruiten in kassen waar een teelt in staat, zit geen teler te wachten. Een groot probleem is het vervangen in kassen met een volgroeid gewas of waarin de mechanisatie zo sterk is doorgevoerd dat de kas honderd procent volstaat. En is het toeval dat glasbreuk veelal op dezelfde plek van de kas gebeurt of is er een andere verklaring voor? De teler wil vanwege de hoge investeringen een bedrijfszeker kasdek.

TEKST: HARRY STIJGER

BEELD: INTERPOLIS AGRO

De stormen van de afgelopen maanden hebben weer gezorgd voor veel glasschades in kassen. Naast glasbreuk is er vaak ook nog gevolgschade aan installaties, zoals die van het schermdoek. Bij scheuren in het doek moeten er hele banen vervangen worden. Ook kan het gewas schade oplopen door wind, door te lage temperatuur en door de handelingen die nodig zijn voor de reparatie van het dek.

Glasreparatie van buitenaf

Doordat de kassen steeds hoger zijn, wordt de reparatie van kapotte ruiten steeds moeilijker. Dat vraagt meer voorzieningen om op de plaats van de kapotte ruiten te kunnen komen. In een kas met buisrailkarren is dat nog wel mogelijk, maar in kassen met volvelds gewassen als sla, radijs of potplanten en bloemen in bedden, is dat meestal niet zo. Daarnaast zijn bijvoorbeeld belichting- en installaties voor schermdoeken obstakels bij de reparatiewerkzaamheden.

De bepalingen uit de ARBO-wet maken het ook moeilijker om van af de grond de reparaties uit te voeren. Volgens paprikateler Frank Hendriks, lid van de sectorraad van Interpolis verzekeringen, zoeken de verzekeringsmaatschappijen naar manieren om tijdens de teelt van buitenaf het kapotte glas te repareren. "Dit kan met reparatiekarren die aan de buitenkant van de kas door de goot rijden. Maar die karren zijn er niet. Het is ook niet eenvoudig om de verschillende kassenbou-

wers daarvoor op één lijn te krijgen. En dat is begrijpelijk, want vroeger hadden we maar één type Venlokas. Tegenwoordig heeft elke kassenbouwer en teler z'n eigen specifieke kas. Voor gebruik van een gootwagen zouden de kassen universeler moeten zijn."

Overgewaswagen

Bij Holstein Flowers in De Lier zijn bij de bouw van de nieuwe kas, vanwege de volledig gemechaniseerde gerberateelt, al voorzieningen getroffen voor het eventueel vervangen van glasruiten in het dek. Met een servicewagen kan over het gerberagewas in de kas gereden worden om eventuele reparaties uit te voeren. Deze overgewaswagen maakt daarvoor gebruik van twee verwarmingsbuizen, die op bloemhoogte aan de kaspoten gemonteerd zijn. "De buizen zitten zo laag mogelijk om lichtonderschepping tegen te gaan en zo hoog als nodig om vrij over het gewas te kunnen rijden", zegt Mathieu van Holstein.

Aan de zuidwestkant van de nieuwe kas, waar deels een open weiland ligt, heeft het bedrijf met twee stormen in korte tijd op dezelfde plek glasschade opgelopen. Reparatie met de servicewagen was een intensieve klus, vanwege het meerdere keren heen en weer rijden om ruiten op te halen. Volgens Van Holstein was het wel te doen en Arbo-technisch verantwoord. Toch wordt nu bekeken of er verbeteringen dan wel versterkingen in het dek en/of



kasconstructie aangebracht moeten worden om glasbreuk te voorkomen. Mathieu: "We zitten niet te wachten op ruitbreuk, want daar bouwen we geen kas voor!"

Driemaal scheepsrecht?

Reparatievoorzieningen zijn altijd wel te treffen, maar beter is het naar de oorzaak te zoeken. Voorkomen is nu eenmaal beter dan genezen. Zo heeft Frank Hendriks op zijn 9 hectare grote bedrijf in Berkel en Rodenrijs in korte tijd diverse keren op dezelfde plek van een kas glasbreuk gehad. De schade trad steeds op in het midden van een gevel, die 100 m lang is. In de tweede kap achter de gevel sneuvelden na elke flinke storm 15 tot 20 dekruiten. De eerste keer was dat in november 2002, toen de kas een jaar oud was. De paprikateler ging er toen vanuit dat een nieuwe kas soms wel eens zwakke plekken vertoont door het beglazen of doordat de stormbeveiligingen niet goed zijn aangedraaid.

In januari van dit jaar was het op dezelfde plek weer raak. Hendriks heeft de

ideaal zijn'



Hoe voller de kas, hoe lastiger reparaties zijn uit te voeren.

beglazers gevraagd goed op te letten met het beglazen. Dit kon niet voorkomen dat er eind maart bij een storm weer glash schade op exact dezelfde plaats optrad. "De eerste keer ben je blij dat de beglazers snel komen om het gat dicht te maken omdat er planten in de kas staan. De tweede keer heb je al bedenkingen of het wel goed gaat. En de laatste keer wil je het eigenlijk goed geregeld hebben, eventueel met halve ruiten, maar zie je daar vanwege het snel dichtmaken toch weer vanaf", zegt de teler, die niet nog een keer glash schade wil hebben.

Oorzaak opzoeken

De paprikateler heeft de kassenbouwer en dekleverancier uitgenodigd om te komen kijken of de betreffende kas goed is beglaasd. "Nu wordt er voor de eerste keer grondig gecheckt of het wel goed zit. Daarbij gaat het er niet om een van de partijen aansprakelijk te stellen, maar meer om het uitzoeken van de oorzaak. Ik

wil samen met hen zoeken naar oplossingen. Als het aan de ligging van mijn kas te wijten is, kan ik extra stormbeveiligingen met halve ruiten of stormkabels laten aanbrenge n."

Hendriks wil niet met de onzekerheid blijven zitten dat er nog een keer schade optreedt. Hierbij gaat het hem minder om de financiële schade. Hij draaide zelf tot drie keer toe op voor de kosten omdat de hoogte van de schade onder het eigen risico van de verzekering bleef.

Samenvatting

Glasruiten vervangen in een kas met gewas erin is geen eenvoudige klus. Bij sterk gemechaniseerd bedrijven, waar de kassen volledig vol staan, is het helemaal een groot probleem. Voorzieningen, die voldoen aan de ARBO-regels, zijn dan noodzakelijk. Verzekeringsmaatschappijen zoeken naar oplossingen om glasreparaties van buitenaf mogelijk te maken.



Prijs

"De prijs is te hoog, we zouden wel wat voor je kunnen doen maar niet voor deze prijs."

Hoe vaak hoor je dat niet?

Een relatief begrip, zo'n prijs. Op Schiphol, wachtend op mijn vlucht naar New York kocht ik een flesje water. Twee euro en veertig cent betaalde ik hiervoor. Een halve liter Spa, twee euro veertig? Bijna vijf euro per liter? Dat begon lekker. Het retourticket kwam op € 367,-. Omgerekend dus op een kleine 75 liter water. Voor 75 liter water vloog ik dus van Amsterdam naar The Big Apple en terug.

Tijdens de vlucht waren de drankjes gratis. Een echte Nederlander neemt het er dan ook van. Het lukte me om mijn drinkgedrag dermate aan te passen dat ik zo'n 2,5 liter wegklokte, tijdens de retourvlucht herhaalde ik deze prestatie waardoor ik nog eens zo'n 7% van de prijs afdrank. Zeventig liter water was nu de netto prijs voor het retourvluchtje. Thuis even de waterrekening erbij gepakt, ja hoor, wel wat duurder dan ik me herinnerde maar een kubieke meter, duizend liter water dus, kost tegenwoordig 1,26 euro, dat is 0,126 cent per liter. Eigenlijk was ik dus heen en terug voor 70 x 0,126 cent is 9 eurocent. Kijk, dat viel wel weer mee. Wie zegt dat alles na invoering van de euro duurder is geworden? Onzin allemaal.

Als ik de prijs van mijn plantjes afzet tegen de vliegkosten zijn ze inderdaad te duur, veel te duur. Opeens werd me ook duidelijk waarom de import uit Afrika zo enorm snel steeg de laatste paar jaar. Als het zo weinig kost om heen en weer de Atlantische oceaan over te steken zal het transport uit Afrika ook te behappen zijn. Warmte en licht waren er al helemaal voor niets en arbeid? Ach een dollar of twee per dag is met de huidige wisselkoers ook minder dan de helft van twee jaar geleden.

Hans de Vries